

at anvende fem sødestoffer. Det drejer sig om de såkaldte intense (kraftigt smagende) sødestoffer acesulfamkalium, aspartam, cyclamat, saccharin og neohesperidinhydrochalcon. Så vidt Fødevareredirektoratet er orienteret anvendes det sidstnævnte sødestof endnu ikke til produkter, der markedsføres i Danmark.

Overvågning af tilsætningsstoffer og herunder sødestoffer

Fødevareredirektoratet har i flere år fulgt anvendelsen af udvalgte tilsætningsstoffer i fødevarer på det danske marked. Overvågningen blev sat i værk i 1995 som led i den overvågning, som EU's tilsætningsstofdirektiver kræver, at medlemslandene udfører.

I juni 2001 blev rapporten »Overvågning af tilsætningsstoffer: Intense sødestoffer i ikke-alkoholholdige drikkevarer« offentliggjort. Af 116 prøver, som var deklareret med indhold af sødestoffer, og som blev analyseret for indhold af acesulfamkalium, aspartam, cyclamat og saccharin, var der kun én prøve, der overskred de fastsatte grænseværdier.

Data fra undersøgelserne blev herefter koblet sammen med Fødevareredirektoratets kostdata, og for ét af sødestofferne, nemlig cyclamat, viste det sig, at indtil 10% af de småbørn, der havde et stort indtag af bestemte læskedrikke, kunne få for meget af stoffet i forhold til den nye (jf. næste afsnit) værdi for acceptabel daglig indtagelse (ADI). Denne er imidlertid baseret på en sikker livslang indtagelse, og en overskridelse som den omhandlede vil derfor ingen sundhedsmæssige konsekvenser have for den lille forbruger. I direktoratets landsdækkende kostundersøgelse fra 1995 ses, at småbørn i forhold til deres legemsvægt drikker mere læskedrik sødet med sødestoffer end børnehave- og skolebørn. Med hensyn til børn og unges forbrug af læskedrikke sødet med sødestoffer ser det dog ikke ud til, at forbruget er steget i de seneste år.

Ændring af EU's sødestofdirektiv

Efter at have revurderet sikkerheden omkring cyclamat nedsatte EU's Videnskabelige Komité for Levnedsmidler i marts 2000 den midlertidige ADI-værdi på 15 mg/kg legemsvægt til en endelig ADI-værdi på 9 mg/kg legemsvægt.

På baggrund dels heraf og dels de ovennævnte indtogsdata bad Fødevareredirektoratet i juni 2001 Europa-Kommissionen om at skride ind med henblik på at få den nuværende grænse-

værdi for cyclamat i læskedrikke, 400 mg/l, sænket.

I juli 2002 fremsatte Kommissionen et forslag til ændring af sødestofdirektivet, og ét af punkterne omhandlede en begrænsning for anvendelse af cyclamat i »aromatiserede drikkevarer på basis af vand, energireducerede eller uden tilsat sukker« fra de ovennævnte 400 mg/l til 350 mg/l.

Forhandling af forslaget i Rådets arbejdsgruppe er afsluttet under det danske formandskab med det resultat, at forslaget ovennævnte tekst efter møde i Coreper i december 2002 er ændret til tillige at omfatte »drikkevarer på basis af mælk og mælkeprodukter eller frugtsaft, energireducerede eller uden tilsat sukker« ligesom mængden for alle tre typer drikkevarer er reduceret til 250 mg/l. Europa-Parlamentets udtalelse om forslaget forventes at foreligge i marts 2003.

Indtaget af sukker

Tre ud af fire børn spiser for meget sukker, og mere end en tredjedel kommer fra sodavand og forskellige slags saftvand. Siden 1995 er børn og unges forbrug af slik og sukkerholdige drikkevarer steget, og der er i dag færre børn, som får mindre end de anbefalede maksimale 10% af madens energi fra sukker. Børn og unge drikker i gennemsnit ½ liter sodavand hver anden dag.

Der er taget en lang række initiativer for at påvirke udviklingen af børns forbrug af sukkerholdige produkter. Nogle initiativer har til formål direkte at påvirke indtaget af sukker, mens andre søger at påvirke indtaget af fødevarer som f.eks. frugt, grønt og vand, der kan indgå i kosten som sunde alternativer til de sukkerholdige. Sidstnævnte sker bl.a. i partnerskabet »6 om dagen – spis mere frugt og grønt«, hvor offentlige myndigheder, erhvervet og sygdomsbekæmpende foreninger arbejder sammen om at øge indtaget af frugt og grønt.

På Fødevareredirektoratets hjemmeside www.altomkost.dk findes oplysning om sukker, sødestoffer, udvikling i sukkerforbrug, om sukkerindhold i forskellige fødevarer samt forslag til, hvordan man kan spise sundt og herunder konkrete råd og opskrifter. Ligeledes har direktoratet udgivet folderen »Du er måske for sød« (700.000 eks.) med oplysning om sukker og sundhed.

Fødevareredirektoratets rejsehold (og i løbet af 2003 også de 11 fødevareregioner) arbejder målrettet på at støtte kommuner, skoler og daginsti-